

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociației institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: În țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

••••••••

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Dela „Solidaritatea”. — Perspective pentru o bună rezolvare a problemei: „Avea administrată de Universitatea și cele Șapte județe săsești. — Adunarea Federației Naționale pentru salvarea creditului. — Adunarea generală a Uniunii Camerelor de Comerț și de Industrie din România.

Dela „Solidaritatea”.

Amânarea termenelor de plată a datoriilor agricole și urbane.

Ceace era de prevăzut noul guvern a prelungit pe cale de decret moratoriul înființat de legea din 14 Aprilie a. c.

Decretul regal s'a publicat în Monitorul Oficial Nr. 277 din 29 Noembrie a. c. având următoarele dispoziții:

„Art. I. Debitorii prevăzuți de art. 1 al legii pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane publicată în Monitorul Oficial No. 88, din 14 Aprilie 1933, vor putea plăti dobânda legală de 1% și 3% în conformitate cu art. 1 al acestei legi până la 1 Martie 1934 incluziv.

Art. II. Termenul de 1 Noembrie 1933, prevăzut de art. 5, precum și acela de 1 Decembrie 1933, prevăzut de art. 4 și 6 din aceeași lege, cu toate obligațiunile și efectele legate de aceste termene, se prorogă până la data de 1 Martie 1934, incluziv.

Până la această dată toți debitorii din art. 6 vor putea face ofertele prevăzute de acest text.

Art. III. Ministrul nostru secretar de stat la departamentul justiției este însărcinat cu executarea acestui decret.”

Teoretic acest „decret-lege” n'are nici o valoare, deoarece conform art. 34 din Constituție puterea legislativă este exercitată de M. S. Regele, colectiv cu reprezentanța națională. Iar în conformitate cu art. 88 din Constituție aliniat IX puterea executivă, guvernul face, regulamentele necesare pentru executarea legilor, „fără să poată vreodată modifica sau suspenda legile și nu poate scuti pe nimeni de executarea lor”. În consecință legea din 14 Aprilie 1933 atât timp cât nu este modificată sau abrogată de Parlament este și rămâne în vigoare cu toate efectele ei.

Dar în practică chestiunea se prezintă altcum și anume cu siguranță viitoarele corpuri legiuitoare vor modifica sau chiar abroga actuala lege de reglementare a datoriilor agricole și urbane ratificând dispozițiile decretului de mai sus.

În urma acestei situațiuni până la o nouă dispoziție legislativă recomandăm băncilor noastre:

1. În procesele și executările în curs se va susține în fața instanțelor judecătorești nevalabilitatea „decretului lege” dată fiind dispoziția categorică a art. 88 aliniat IX din Constituție și se va stăruie să se aplice dispozițiile respective sancțiunile legii din 14 Aprilie 1933.

2. Creanțele cari cad în prevederile legii din 14 Aprilie 1933, cari până în

prezent nu sunt improcesuate deși polițele au fost protestate, decăzând debitorii din beneficiile legii nu se vor improcesua până la 1 Martie 1934, respective până la noua dispoziții legale.

3. Polițele debitorilor beneficiari ai legii din 14 Aprilie 1933, cari vor decădea la 1 Decembrie a. c. (art. 6) și la 31 Decembrie a. c. (art. 1 și 2, debitori agricoli) **nu se vor protesta până la alte dispoziții.**

4. Dată fiind nestabilitatea legilor de reglementare a datoriilor, în toate cazurile unde **nu s'au încheiat** transacții de bună învoială orice plată făcută de debitori se va primi ca acout și cu rezerve conform recomandărilor noastre publicate în „Revista Economică Nr. 42 din 21 Oct. 1933.

Consiliul de administrație.

Perspective

pentru o bună rezolvare a problemei
**„Averea administrată de Universitatea
și de cele Șapte județe săsești.**

De Dr. N. VECERDEA.

Pentruca să îmi stabilesc un precis punct de plecare dela care să pornesc și în jurul căruia să îmi desfășur ceea ce am de zis acum asupra problemei care mă preocupă citez faptul pe care marele ziar „Universul“ îl reproduce și în Nr. său de 20 Noembrie 1933 și pe care l-am anunțat în articolul meu din urmă.

Dl Dr. Ion Nistor, prof. univ. în Cernăuți, un vechiu și valoros membru al Academiei Române, fost de repeșite ori Ministru în guvernele Național-Liberale de după războiu, luând în primire conducerea Subsecretariatului minorităților din România, ca noul titular al aceluia și astfel reprezentând oficial Partidul Național-Liberal și actualul Guvern al aceluia și răspunzând cuvintelor de un înțeles absolut identic pe cari i-le adresase dl Dr. M. Șerban, în calitatea lui de fost titular al aceluia Subsecretariat și reprezentând deci tot în mod oficial Guvernul și Partidul Național-Tărănesc, a declarat după numitul mare ziar textual următoarele:... „problema minoritarilor

trebuie considerată ca problemă de Stat și ridicată *deasupra* luptelor și frământărilor dintre partide, iar atitudinea noastră față de minorități să fie totdeauna întemeiată pe dreptate și lealitate spre a putea stabili o frățescă colaborare între națiunea dominantă și grupurile de altă origine etnică... Astfel:... „problema minorităților va ieși din făgașul supralicitărilor între partide, din considerațiuni și interese electorale cu cari am fost obicinuiți după înfăptuirea Unirii... din cari supralicitări nu au profitat decât anumite organizațiuni politice minoritare...“ printre cari organizațiuni pun eu, și Universitatea dimpreună cu cele Șapte județe săsești, fără nici o teamă că comit o eroare.

Ziarul „Universul“ face constatarea că politica anunțată de dl Ion Nistor este în acord cu interesele superioare ale Statului și ale Națiunii dominante, constatarea care exprimă un adevăr incontestabil.

Având în vedere modalitățile după care aceasta nouă politică are să fie înfăptuită, s'a vorbit și se vorbește: ca Subsecretariatul de Stat al minoritarilor să fie transformat într'un adevărat și plin Minister... Să se realizeze un acord al tuturor partidelor politice de guvernament asupra unui program interpartit în chestia minoritară ridicându-o astfel la rangul unei doctrine de bază a consolidării vieții noastre de Stat.

Acestea sunt programaticile declarațiuni oficiale, cari, făcute la începutul unui regim nou, pot fi considerate ca *perspective* pentru o apropiată și bună rezolvare a problemei noastre. Raportate acum la declarațiunile tot programatice pe cari le-a făcut zilele din urmă și însuși dl I. G. Duca, șeful Partidului Național Liberal și al actualului Guvern Național Liberal și dintre cari declarațiuni una este ca guvernarea pe care o începe și o prezidează D-sa, să fie apreciată nu după *vorbe* adecă după declarațiuni, ci numai după *faptele* adecă după *înfăptuirea* programelor anunțate în plină publicitate: declarațiunile programatice făcute de dl Dr. Ion Nistor merită, după părerea mea, să fie luate la cunoștință cu încrederea că și problema noastră va fi urgent și bine rezolvată.

Eu îmi întemeiez această încredere și pe cunoștința personală pe care am avut onoarea și plăcerea să o fac cu dl. Ministru I. Nistor.

Trăind ca refugiat politic venit din Brașov, întreaga iarnă și primăvară a anului 1916/1917 în Iași unde trăia și dl. Dr. I. Nistor, tot refugiat politic, dar venit din Cernăuți: am convenit și am discutat dimpreună cu ceilalți mulți refugiați politici, de nenumărateori situațiunea grea în care am fost puși după ce a intrat și România în războiul mondial și din care situațiune nu știam cum și când vom putea ieși. Dela August 1917 până la Martie 1918 ne-am găsit și am trăit în Odessa unde se pregătea de însuși Lenin și apoi a izbucnit, ba chiar s'a desfășurat, prin crâncene lupte de stradă cu mitraliere și bombe, o bună parte din marea revoluție bolșevică a Rusiei și de unde după o lungă iarnă cu multe zile și nopți de groază înspăimântătoare și după ce au sosit și acolo armatele germană și austro-ungară: ne-am refugiat înapoi, către casă, călătorind toată ziua de 7 Martie 1918 în trăsuri cu cai pe drumul și prin satele de pe malul Mării-Negre și peste Limanul Nistrului la Cetatea Albă din Basarabia, ocupată deja de Armata română care ne-a primit cu îmbrășișeri frățești sub scutul ei. Dela Cetatea Albă am călătorit tot cu dl. Nistor și cu alți doi colegi refugiați, o altă zi întreagă, până la Chișinău, dar acum eu cară fărănești de ale coloniștilor de origine germană din orașul Leipzig de lângă Cetatea Albă.

În acest timp de aproape un an și jumătate și în asemenea situațiuni extraordinare ale vieții am cunoscut eu pe dl. Ministru Ion Nistor, formându-mi și păstrându-mi convingerea tare, că angajamentele sale, în genere și cele din chestiune îndeosebi, pot și trebuie să fie onorate cu toată încrederea.

Având această încredere față de bărbatul de Stat, care s'a angajat delă primul loc de acțiune și de comandă oficială să rezolve în mod satisfăcător problema noastră: suntem îndatorați și noi, ca totăția cetățeni devotați ai acestui Stat Român, să îi dăm tot ajutorul pe care îl putem da. Lucrează doar în interesul bineînțeles al Statului și al nostru al tuturor.

Astfel eu, chiar dacă față de unii ceteritori de ai „Revistei Economice” a-și repeta unele lucruri, țin ca din starea de fapt și din cea de drept a problemei noastre să reproduc câteva fapte singuratice adăogând la acelea corăspunșătoare întregiri lămuritoare și apoi, raportându-le la concernentele dispozițiuni din legea ungară XII/1876 încă normativă și în vigoare pentru aceasta avere, să le recomand în atențiunea binevoitoare a dlui Ministru Ion Nistor.

Faptele singuratice dimpreună cu întregirile lor lămuritoare pe cari le am eu în vedere, cari au fost discutate de nenumărate ori și se discută din ce în ce mai mult în plină publicitate, sunt următoarele:

a) Este vorba de o avere pe care unii, și anume administratorii de totdeauna și de azi ai aceleia, o prețuesc la peste *cincizeci milioane* Lei, dar despre care Românii cari pretind că o cunosc bine, afirmă categoric că reprezintă o valoare de aproape *una sută de milioane* Lei, convenind ambele părți că venitele anuale ale aceleia, ale averei, fac vre-o 5 milioane.

Legea ungară XII/1876, încă în vigoare asupra obiectului, a stabilit și menține destinațiunea acestei averi în înțelesul clar și categoric că atât substanța, cât și venitele anuale ale aceleia au să servească și să fie întrebuințate *numai* pentru *scopurile culturale* — biserica și școala — scopuri culturale *numai* ale acelor locuitori, cari atunci, în 1876, se găseau și trăiau în acelea teritorii și ținuturi ale Transilvaniei, cari în totalitatea lor erau și sunt bine cunoscute sub numirea istorică și comună de „Fundus regius” — pământ regesc, având ca centru și sediu orașul și județul Sibiu și anume *fără nici o deosebire de religione și limbă*, adecă fără ca aceia, locuitori, să fie favorizați sau scurțați din cauza religiunii și a limbii lor.

Aceste dispozițiuni din legea citată le însoțesc eu cu următorul comentariu:

Avem de a face cu un *patrimoniu autonom și distinct constituit prin lege, separat de averea particulară și destinat în mod permanent pentru realizarea unui scop ideal și de interes public*. Un scop identic, în fond, cu acela pe care îl prevede d. ex. legea noastră de unificare

Nr. 452 dela 3 Februarie 1924 Art. 66 pentru constituirea fundațiilor.

Beneficiarii acestui patrimoniu sunt, cum am spus deja, numai locuitorii din „Fundus regius“ al căror număr total, la 1920, făcea ceva peste 624.000 suflete și din cari Românii erau 309.000, Sașii 248.000 pe când restul de vre-o 67.000 erau Maghiari, Evrei. Românii erau deci cu vre-o 61.000 suflete mai mulți ca Sașii.

Dacă această proporțiune a locuitorilor beneficiari o raportăm la proporțiunea în care venitele anuale au fost și sunt distribuite dela 1876 și îndeosebi dela Decembrie 1919 încoace, adevărat și sub regimul Statului Român, și luăm ca bază de calculare venitele de pe anul 1915 — neavând alte cifre oficiale la îndemână, — venite cari făceau ceva peste 600.000 Cor.: vedem că Sașii au primit peste 432.000 Cor. din acelea, pe când Românii numai ceva peste 94.000, iar Maghiarii și ceilalți vre-o 74.000, deci Sașii peste 70% și Românii numai abia 15%. Aceasta proporție a fost și este aplicată și dela Decembrie 1918 încoace adevărat și sub regimul Statului Român.

b) Tot legea XII/1876, cu §-ii 2 și 8 a stabilit și dispus ca vechea funcțiune din lumea odioasă a privilegiilor de „Comes Cibiniensis“ zis și „Comes saxonum“ — Sachsengraf — să înceteze, iar atribuțiunile aceleia să treacă asupra prefectului de totdeauna al județului Sibiu. Astfel Statul Ungar a pus noua organizațiune a „Universității“ și a celor „Șapte județe săsești“ sub prezidenția din oficiu și sub întregul control al Statului.

Trecând însă Transilvania sub suveranitatea Statului Român prin guvernarea tranzitorică a „Consiliului Dirigent“ Președintele acestui din urmă, care era dl Iuliu Maniu, a dat la 12 Ianuarie 1919 Ordonanța prezidială Nr. 43/1919 prin care a desfăcut funcțiunea de președinte din noua organizațiune a „Universității“ de funcțiunea prefectului de totdeauna al județului Sibiu, încredinșând funcția de „Comes“ tot fostului prefect de sub regimul ungar, pe care nu îl putea menține și mai departe ca prefect al județului Sibiu.

Aceea ordonanță prezidială a fost și a rămas *fapta rea* comportând și pro-

ducând lungul șir de fapte și acte, cum erau și pot încă să fie „târguierile electorale“ și alte multe „alunecări“ din politica pe care o făceau guvernele Statului Român dela Decembrie 1919 încoace până azi, 15 ani de-a rândul: acte și fapte cari sunt, în totalitate a lor, *starea de ilegalitate revollătoare în care a ajuns și se găsește azi problema noastră*.

Cu acestea încheiu, rezervându-mi, să revin dacă va fi necesar.

Adunarea Federației Naționale pentru salvarea creditului.

Duminecă, 26 crt., la orele 9 a. m., în sala FORUM din București, Federația Națională pentru salvarea creditului a ținut prima întrunire din seria marilor întruniri anunțate pe țara întreagă.

Manifestul Federației, redactat într'un spirit împăciuitoare și înțelegător al necazurilor zilelor noastre, a atras la această întrunire nu numai deponenți și acționari, ci și un număr public, care nu era direct interesat.

Și mai interesant este faptul, că deși la această întrunire au participat chiar debitorii dintre cei mai înverșunați, precum și anumiți indivizi cu intenții dușmănoase — indivizi plătiți de anumite organizații, — totuși, datorită atmosferei pașnice și sincer binevoitoare față de toate categoriile de producători din țară, care stăpâna public și oratori, nu s'a înregistrat nici un incident.

Unii debitori au încercat să întrerupă. Li s'a răspuns prompt însă din partea oratorilor și, față de argumentele cari li s'au servit, cei dintâi au fost nevoiți să recunoască îndreptățirea tezei creditorilor.

Pe când dl avocat Vasiliu-Cluj își rostea cuvântarea, un debitor din județul Prahova l-a întrerupt tocmai când vroia să aducă ca exemplu situația din acest județ. Fără a schița vre-un gest de nemulțumire, declarând dimpotrivă, că-i este recunoscător cetățeanului, care l-a întrerupt, dl Vasiliu-Cluj, la afirmația necunoscutului, că în județul Prahova ar fi și mulți debitori necăjiți, a răspuns cu date statistice precise: Județul Prahova a declarat la converșiune 341 Milioane Lei creanțe, cari se repartizează însă numai asupra alor 321 persoane.

Moștunea, care a fost votată cu ocazia întrunirii de Duminecă este încă o dovadă de bunele intenții, pe cari le nutresc creditorii față de cealaltă clasă producătoare a țării: Debitorii.

La adunare au luat parte numeroase delegațiuni din toate provinciile.

Intrunirea a fost prezidată de dl Dimitrie Dobrescu, fost ministru de justiție.

Cuvântarea dlui Dimitrie Dobrescu Preşedintele Adunării.

După ce mulţumeşte pentru cinstea ce i s'a făcut, oratorul arată că răbdarea creditorilor şi a cetăţenilor conştienţi din ţară, a ajuns la limită. S'a găsit însă o mână de oameni hotărâţi, acum în ciasul din urmă, care să pună pe baze solide mişcarea pentru refacerea creditului şi pentru normalizarea vieţii economice şi ei promet să învingă toate greutăţile, pentru a duce operaţia la bun sfârşit.

Di Virgil Petrescu, secretarul general al Federaţiei, atrage atenţia agenţilor provocatori din sală, trimişi de dl Emanoil Antonescu, să păstreze linişte, căci vor fi evacuaţi. Să noteze că sunt deja identificaţi şi încadraţi.

Cuvântarea dlui Dr. Nicolae Alexandrescu Preşedintele secţiunii Galaţi a Federaţiei.

La apelul lansat de Federaţia Naţională pentru salvarea creditului, secţiunea Galaţi răspunde prezent. Secţiunea aderă cu toată convingerea la această mişcare şi declară că va lupta alături cu Federaţia centrală fără nici o preocupare şi cu toate sacrificiile ce se vor cere, pentru salvarea ordinii sociale şi a instituţiilor actuale.

Se ridică cu toată energia contra paraziţilor îndrăzneţi, cari au împărţit ţara în două tabere, debitori şi creditori şi au distrus instituţiile fundamentale ale ţării şi constituţia. (Aplauze.) E trist că, ţara noastră, atât de bogată, a ajuns în halul de sărăcie de azi, din cauza felului demagogic cum a fost guvernată.

În faţa noului moratoriu şi a modificării conversiunii, înţelegem prelungirea moratorului, dar numai pentru acei debitori cari au satisfăcut până azi prevederile conversiunii în vigoare, cari au plătit cotele prevăzute şi în nici un caz pentru acei ce nu se mai recunosc debitori.

Cuvântarea dlui Ştefan Stroe Preşedintele Asociaţiei Creditorilor Brăila.

Brăila are mulţumirea sufletească să constate că nu numai creditorii, ci şi restul populaţiei a început să vadă că lipsa de credit ne sufocă pe toţi.

În chestiunea conversiunii, legile nu au fost făcute pentru debitorii de rând, ci pentru acela cari au guvernat şi legiferat.

Demagogii i-au făcut pe ţărani să creadă că dacă sunt săraci, e din cauza creditorilor. Adevăraţii debitori au început să se aranjeze şi să plătească; numai marii debitori politicienii nu vor să plătească şi cer anularea creanţelor.

Noul moratoriu să se acorde numai celor cari au reluat plăţile (aplauze).

Cuvântarea dlui N. Barboi, din Brăila.

Aduc salutul membrilor brăileni, cari aderă cu tot sufletul la mişcarea Federaţiei.

Relevă cazul a 200 de văduve de războiu din Brăila, cari şi-au depus economiile la bănci, sau le-au împrumutat direct şi cari acum nu mai au nici existenţa zilnică.

Una dintre ele, căreia i-a murit zilele trecute un copil, s'a dus la debitor, care trăeşte pe pieilor mare, cerându-i 1000 Lei pentru înmormântare. A fost maltratată şi aruncată afară.

Mişcarea aceasta se face mai ales în favoarea creditorilor săraci.

Nu mai e vorba de recuperarea sumelor împrumutate, ci de a asigura existenţa micilor creditori, ajunşi la sapă de lemn.

Întreruperea unui creditor disperat.

D. Popescu, invalid de războiu, tatăl studentei ucise în piaţa teatrului, anul trecut, ajuns la disperare din cauză că şi-a pierdut tot avutul la debitori, întrerupe, spunând: *fără vărsare de sânge, nu o vom mai scoate la cap cu debitorii ajunşi toţi de rea credinţă.*

Cuvântarea unui deponent, D. Rusch.

Aduce mulţumiri acelor ce au pornit această acţiune pentru refacerea creditului. Arată că nu e adevărat că, creditorii nu au reacţionat în faţa legilor spoliatoare.

Reacţiunea lor a fost însă mută şi s'a tradus prin retragerile de depuneri dela bănci, ceea ce a provocat închiderea acestora şi prin tezaurizare, care a contribuit la îngheţul economic de azi.

Această situaţie disperată a doborât guvernele de ieri şi tot ea va doborî pe cel de azi, dacă merge pe aceleaşi căi ca guvernele precedente. Propune ca creditorii să-şi revendice drepturile integrale, făcând apel la Constituţie, care nu admite reducerea sau anularea creanţelor.

Banca Naţională e datoare să apere cu toată puterea creditul, căci dărâmarea lui o va dărâma întâiu pe ea.

Cuvântarea dlui prof. Brancovici.

Ticăloşi au fost totdeauna, dar au existat şi legi cari îi aduceau la rezon. Azi sunt numai ticăloşi şi legile au fost distruse. Crize au fost multe în trecut. Debitorii se aranjau pe atunci cu creditorii şi viaţa creditului se refăcea. Azi nimeni nu mai vrea să se aranjeze şi legiuirile încurajează imoralitatea.

Dar trebuie spus că cu bună credinţă lucrurile s'ar putea aranja şi azi, mai ales din partea guvernelor. În Polonia tot o ţară agricolă, debitorii au fost împărţiţi pe categorii. Cel-ce au meritat cu adevărat sollicitudinea legiuitorului, au fost trimişi să se înţeleagă cu creditorii direct. Dacă nu s'au putut înţelege, au fost trecuţi în seama unor instanţe arbitrale, cari au hotărît de soarta creanţei. Într'un an de zile operaţia a fost terminată şi creditul şi-a reluat viaţa lui normală.

La noi, problema ajustării creanțelor tro-nează de doi ani și viața economică e paralizată din cauza lipsei de credit.

În cazul creanțelor, acum nu mai e vorba la noi de interesul debitorilor sau al creditorilor, ci de refacerea vieții economice, adică de o chestiune de interes național.

Problema trebuie atacată în scopul refacerii creditului, cu sacrificiile impuse de acest scop ambelor părți. Dacă strângem rândurile, vom reuși. De nu, vom fi zdrobiți nu numai noi, ci și debitorii și țara (aplauze îndelungate).

Cuvântarea dlui avocat Em. Vasiliu-Cluj.

Intrunirea aceasta nu e o întrunire politică. Nu e nici o întrunire a creditorilor contra debitorilor. Este ceea ce arată manifestul Federației, o chemare la ordine a conștiințelor mature pentru a se pune o stavilă legiutrilor, cari au ridicat greșelile și viciile individuale, la rangul de virtuți civice. (Aplauze).

Adevărul e că nu s'a legiferat în favoarea debitorilor, ci împotriva lor, ceea ce voi dovedi.

Federația e deopotrivă reprezentanta intereselor creditorilor ca și a debitorilor.

Nu există antagonism între aceste două categorii, ci corelațiune. Căci nimeni nu e debitor sau creditor pe viață. Azi ești creditor și mâine debitor. Debitorul, care se împrumută dela cel ce are o economie, o face în scopul ca prin acest împrumut să poată lucra și scoate un câștig, să poată realiza și el o economie și astfel să devină mâine creditor. În mod logic, debitor fără creditor nu poate exista. Cum poate fi atunci antagonism între ei? Dacă se întrerupe viața creditului, societatea întreagă se asfixiază, civilizația stă pe loc, ea și cum soarele s'ar ascunde. Creditul e credința în dobânda muncii individuale. Fie că sâmeni, fie că împrumuți, crezi în roadele ce vei recolta din munca ta. Nimicind această credință nici nu mai sâmeni, nici nu mai împrumuți și nici nu mai recoltezi. Totul se paralizază. Țăranii, cu bunul lor simț natural, înțeleg bine acest lucru și de acela mulți au refuzat conversiunea. Ei au înțeles că legilor de protecție trebuie să le prefere ușa deschisă a creditorului.

Dacă mișcarea Federației reușește să se ajungă la refacerea creditului, ceea ce sperăm, viața economică se va normaliza și faptul acesta va fi de o mie de ori mai folositor pentru toți cetățenii, decât legile de excepție.

Cu legiferări cari fac să amorțească activitatea economică, rezultatul este dezastruos în primul rând pentru debitori.

Dar chestia protecției debitorilor nu este decât continuarea chestiei protecției chiriașilor de după războiu. Trebuie protejat cineva, căci altfel politicianii nu ar mai avea ocupație. Amintiți-vă de amendamentele la Legea conversiunii, cari erau făcute pentru anume persoane.

În Județul Prahova, 242 de debitori au cerut conversiunea pentru 360 milioane de Lei, o sumă mult mai mare decât toate micile datorii țărănești din județ.

Așa dar, pentru interesul unui număr foarte redus de debitori, suferă o țară întreagă, din lipsă de credit.

Această întrunire e primul pas pe drumul ordinii și al normalizării, pentru încetarea antagonismului dintre debitori și creditori și pentru salvarea debitorilor, prin salvarea creditorilor.

Spuneți demagogilor să înceteze cu minciunile. Federația pregătește în primul rând debitorilor calea spre propășire. (Aplauze îndelungate și aclamații).

Cuvântarea dlui prof. V. Vlădescu, președintele Asociației Generale a Creditorilor particulari.

Suferim de o criză de oameni cinstiți. Statul român e o corabie părăsită de marinari și luată în primire de pirați.

Unde s'au mai văzut partide alcătuite din cei ce nu vor să-și plătească datoriile?

Un profesor predică de pe catedra universitară tinerelor generații să nu-și mai plătească datoriile.

Au reînviat vremurile lui Catilina, care dator vândut, nemai având nimic de pierdut, a dat foc Romei. Cu deosebire că azi sunt mai mulți Catilina.

Noi vom arunca în balanță nu numai numărul nostru, care e covârșitor, ci și dreptul nostru. Drepturile trebuie apărute uneori și cu forța fizică. Creditorii sunt de vină că nu s'au mișcat.

Lașitatea lor e de vină. Au avut timpul să se miște. Să-și amintească creditorii că începutul distrugerii lor s'a făcut prin legea contra cametel, pentru că să se ajungă să se ceară anularea datoriilor. Imobilele ipotecate sunt scutite de impozite; în schimb creditorilor ipotecari li se cere să plătească impozite la dobânzile pe cari nu le încasează.

În legile debitorilor s'a prevăzut pentru aceștia un minim de existență. Ce s'a prevăzut în schimb pentru creditorii, cari nu mai încasează nimic?

Luptăm pentru înfrățirea tuturor elementelor cinstite din această țară. Să luptăm ca viitorul parlament să nu mai fie numai parlamentul debitorilor.

(La aceste cuvinte sala aclamă în ploaie pe dl Gr. N. Filipescu).

Scrisoarea dlui Dim. Grozdea fost primar al Capitalei.

Di Virgil Petrescu, secretarul Federației citește către adunare, scrisoarea dlui Dim. Grozdea care a fost reținut în altă parte.

Cuvântarea d-lui ing. Al. Perieșeanu.

Di Inginer Al. Perieșeanu vorbește în numele partidului conservator. Regretă că dl Filipescu, șeful partidului și cel mai vașnic apărător al creditului, lipsește dela întrunire. D-sa e dus

la Brăila în campanie electorală, ca să asigure câteva locuri în parlament candidaților conservatori, pentru a lupta și mai departe în favoarea creditului. (Aplauze și aclamații la adresa dlui Filipescu).

Vorbesc în numele partidului conservator, singurul care a votat împotriva conversiunii. Am plătit acest curaj din timpul guvernării lorga, nemai fiind aleși în parlamentul următor. Ceeace regretăm e că nu am putut să vă apărăm și mai departe în acest parlament. La alegerile de anul trecut, am preferat să ne spunem crezul întreg, fără cea mai mică demagogie, cu orice risc. Azi, creditul țării e mort, sărăcia se întinde dezolant, statul e la faliment și frontierele ne sunt amenințate. Celace discutăm aici, nu e nevoia debitorilor și a creditorilor, ci problema creditului a cărui refacere, singura poate asigura propășirea cetățenilor, refacerea bugetului și apărarea națională. În rășbotu am pierdut sute de mii de fi de ai țării și nimeni nu se plânge.

Dacă salvarea țării s'ar pu-ea face cu sacrificarea creditorilor, noi nu am fi contra.

Dar ceeace ne trebuie e refacerea creditului, care face capitalul să se întovărășească cu munca și să asigure astfel propășirea cetățenilor și a statului.

Trebue să luptăm deci să readucem această țară în rândul țărilor civilizate, pe care l-a părășit.

Conversiunea e începutul erei de spoliațe a celor avuți de către cei neavuți.

Pe această cale vom ajunge la concepțiile moscovite.

S'a început cu anularea creanței. Un partid burghez cere socialism industrial și mâine se va instala la noi comunismul, care neagă proprietatea particulară. Iată deci că nu ne apărăm numai eojocul, ci însăși ordinea socială actuală.

Vă dau un sfat: să intrăm în luptă, dar nu în luptă violentă, pe care trebuie s'o lăsăm pentru cele din urmă. Să luptăm cu votul. Ocazia ne-o dau alegerile ce bat la ușă. Și pentru că țărani sunt cei mulți la vot, mergeți la sate și arătați-le cine susține proprietatea.

În numele d-lui Grigore N. Filipescu, vă rog să votați acele partide cari stau în subja intereselor dvs. și ale țării. (Aplauze îndelungate și aclamații puternice).

Dl Dirgil Petrescu citește apoi moștunea:

Astăzi 26 Noembrie 1933.

Asociațiile de deponenți, acționari, creditorii particulari și instituții de credit, precum și cetățenii Capitalei, îngrijorați de prăbușirea economică a țării, din cauza nimicirii creditului, au răspuns cu multă însuflețire la marea întrunire publică, organizată de Federația Națională pentru salvarea creditului, în sala Forum.

Ascultând cuvântările, asistența, în mare număr protestează cu toată energia contra campaniei criminale a demagogilor, pentru ștergerea datorii și pentru devalorizarea Leului (aplauze);

înfierăază cu indignare procedurile politicianiste de a învrăjbi pe debitorii cu creditorii, cari, din contră, trebuie să meargă mână în mână, pentru refacerea economiei naționale (aplauze);

denunță ca primejdioase agitațiile pentru prelungirea moratorului și lărgirea actualei legi de conversiune (aplauze);

aduce mulțumiri acelorora, cari au luptat cu atâtea sacrificii pentru apărarea creditului (aplauze);

mulțumește presei, care a luat cu curaj apărarea creditului în împrejurările vitrege din ultimii ani (aplauze) și votează prin aclamațiuni unanime următoarea

MOȚIUNE

1. Federația Națională pentru salvarea creditului trebuie să se organizeze ca asociație permanentă și pe tot cuprinsul țării, pentru a deveni o forță care să poată veghea la apărarea creditului, de oricâte ori acesta ar fi amenințat, adică nu numai azi, ci și în viitor;

2. Asociațiile izolate de deponenți, acționari și creditorii să caute a organiza marile masse conștiente ale națiunii, interesate în existența creditului particular și public al țării;

3. Să se organizeze imediat o campanie care să combată acțiunea conversioniștilor și inflaționiștilor;

4. Să se avizeze la mijloacele cele mai potrivite pentru luminarea și convingerea debitorilor, că federația nu țintește distrugerea, ci refacerea lor, prin asanarea și reinvierea creditului! că Federația creditului nu caută învrăjbierea, ci împăcarea cu debitorii;

5. Decide ca această moțiune să fie prezentată de o delegație a Federației:

M. S. Regelui;

Dlui Prim ministru;

Dlui ministru de finanțe;

Dlui ministru de Interne și

Dlui Guvernator al Băncii Naționale a României, căutându-se a se face acestei moțiuni cea mai largă publicitate pentru a fi cunoscută de marea masă a creditorilor și debitorilor.

S.

Adunarea generală a Uniunii Camerelor de Comerț și de Industrie din România.

Anul acesta Uniunea Camerelor de Comerț și de Industrie din țară nu a ținut decât o singură Adunare generală, deși e obligată a se întruni de două ori pe an: primăvara și toamna. Începând din Mai și până în Octombrie, ba unele nici acum, Camerele și-au primit Consiliile de administrație, al căror mandat de patru ani expirase. Astfel se explică suprimarea adunării generale de primăvară, din acest an.

În 17 și 18 crt. s'a întrunit Adunarea generală, având la ordinea zilei alegerea Consiliului de administrație al Uniunii, al cărui mandat expirase tocmai la 17 crt. Astfel în prima zi după deschiderea adunării de către președintele Ing. C. Osiceanu, dir. gen. al Societății petrolifere „Steaua Română” — a citit raportul despre activitatea desfășurată, timp de 4 ani de către Uniune, apoi a schițat situația economică de azi și apoi după salutarea reprezentantului Guvernului, în persoana subsecretarului de stat dela Ministerul Industriei și al Comerțului, a dlui Gh. Gh. Assan, acesta a cerut cuvântul. Dl Assan, fiu de negustor, a arătat că timpul relativ atât de scurt, de când noul Guvern a luat cârma, îl pune în imposibilitate de a schița, nici măcar sumar un program complet despre activitatea, ce înțelege Guvernul să desfășoare pe teren economic. Dl Assan dă asigurări, că peste orice detalii, pe care l-ar putea conține un program, Guvernul e animat de gândul de a reda comerțului și industriei libertățile, cari i-au garantat în trecut propășirea și prosperitatea, și că e animat de intenția de a legisla mai puțin și de a ocroti mai mult, decât de aceasta ocrotire are nevoie viața economică a țării, încetușată de atât intervenționism rău înțeles și foarte păgubitor, de care s'a abuzat în ultimii ani. În sfârșit invită reprezentanții comerțului și ai industriei la o colaborare rodnică, declarând, că se va niza, ca Ministerul Industriei și Comerțului să devină casa acestor două ramuri de activitate, atât de importante pentru programul general economic al țării.

Spontaneitatea, cu care a făcut dl Assan aceste declarațiuni și francheja, ce le-a caracterizat, a făcut o impresie excelentă, având efectul unui balsam leucitor, după care s'a așteptat atât amar de vreme. Cuvintele dlui ministru Assan au fost acoperite de o furtună de aplauze, și i s'a făcut o manifestație de simpatie, care a electricizat neobișnuit de marele număr de membri participanți.

S'a ales apoi noul Consiliu, în fruntea cărui a rămas tot dl Osiceanu, ca președinte, secundat de d-nii Apostol Popa-Galați, D. P. Niculescu-Ritz-București și Ing. C. R. Mircea-Cluj ca vicepreședinți. În legătură cu alegerea Consiliului remarcăm, că Ardealul este reprezentat numai prin dl Mircea, bucureștean și D-sa, deoarece camerele din această provincie au fost numerice foarte slab reprezentate și nici membrii prezenți nu s'au întrunit prealabil pentru a lua o atitudine solidară, ca și cum făcuse cei din Moldova. Din Banat a fost ales dl Baltescu dela Timișoara, iar din Crișana (3 camere) nimeni. În schimb au fost aleși trei membri din Moldova, unul din Bucovina, unul din Basarabia, unul din Dobrogea, unul din Oltenia și doi din Muntenia (București). Nu a fost nici o manifestație ostilă față de Ardeal și Crișana, ci a fost o simplă întâmplare, datorită atitudinii luate de camerele din Moldova împotriva unor indicii date de conducătorii Uniunii, cari indicii lor nu le comunicau.

S'a discutat apoi și s'a condamnat foarte just și temeinic documentat regimul contingentării, cu toate absurditățile lui revoltătoare. Din declarația făcută de dl ministru Assan, cu avântul său tineresc și firea nerenegată de fiu de negustor, —

s'a desprins nădejdea, că măcar acum reclamațiunile împotriva reglementării importului, în felul cum a fost ea practică, — vor căpăta o soluționare satisfăcătoare.

S'a trecut apoi la problema atât de actuală și importantă a dezechilibrului dintre prețurile produselor agricole și a celor industriale, — în legătură cu remedierea crizei generale, ce se adâncește tot mai mult. Din interesantele discuții desfășurate, reținem aci prea luminoasele expuneri ale dlui M. Manoilescu, fost ministru și fost președinte al Uniunii. Dsa cu darul rar și foarte sugestiv de a trata orice chestiune economică, a arătat că în soluționarea problemei să nu ne bazăm pe sprijinul extern, ci să ne dăm cinstit seama de realitate și să ne nizuim a ne ajuta numai prin puterile proprii și mijloacele, cari ne stau la dispoziție. Trebuie să iestim producția industrială la nivelul prețului produselor agricole și atunci criza dispore. Statul are datoria de a-și tempera fiscalismul, reducând d. e. impozitele la jumătatea lor de azi; C. F. R. să-și reducă tarifele de transport la jumătate și să se degreveze pe întreaga linia producția industrială de sarcinile exorbitante, cari agravează dezechilibrul între prețurile produselor ei și a celor agricole și îndată s'a făcut cel mai important pas spre ajungerea scopului. Paguba Statului este numai aparentă, sau cel mult trecătoare, căci din sporirea volumului transacțiilor, născute dintr'o producție în plină creștere, Statul își va câștiga recompensarea acelor pagube, pentru a căror rea înțelegere azi se gâtuie producția. Lumina protectată de dl Manoilescu asupra problemei, deși nu conținea lucruri absolut noi, avea însă farmecul unei forme succinte, atrăgătoare și foarte convingătoare, care a captivat întreaga adunarea.

La problema restaurării creditului s'au vorbit multe și s'a stărut prea mult asupra unor detalii plictisitoare. Dintre toate vorbirile auzite reținem pe cea a președintelui Camerei din Iași, a dlui Gheorghidi, de o sinceritate rară, foarte curajoasă și extrem de interesantă. Dsa a stărut asupra gravității problemei, și a spus că soluționarea nu poate fi ajunsă cu negarea realităților nici cu paliative, ori măsuri cu jumătate de efect. Cine poate plăti, să fie constrâns a plăti; iar dela cine nu se poate încasa, de ce să ne amăgim ținându-i între active creanța și reținându-ne dela ocupațiunile noastre productive. Trebuie lichidat trecutul la situația, în care a ajuns azi și să ne vedem de treburi. La ce bun atâtea tânguieli și legiferări de anesteziere a unei boli, care nu poate fi vindecată cu narcotizări la înfinit? Să ne aranjăm gospodăria bazată pe realitate și să luăm în calcul că în mod fatal creditul cuprinde în sine și o doză inevitabilă de riscuri.

Ședința a fost ridicată Sâmbătă seara la orele 8, lăsând impresia că aceste adunări progesează în mod vădit, încât în timpul cel mai apropiat ele vor putea fi considerate cu drept cuvânt sesiunile parlamentului economic al țării, de care vrând-nevrând factorii chemați vor trebui să țină socoteală.

SPECTATOR.